

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradl Közölny, izrez. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1-1938. Trib. Arad

ARAD, ANUL 54. No. 248.

1939. október 31. kedd.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

Ankarai jelentés szerint:

Románia bevonásával rövidesen ismét megkezdődnek a szovjet-török tárgyalások

Anglia támogatásával és Olaszország részvételével Balkán-béketömböt akar létesíteni Ankara — Románia és Görögország állítólag már hozzájárult ehhez a tervhez — Török illetékes körök szerint még fenntartással kell fogadni, hogy

Ankara—Bucuressti — Moszkva között hármás egyezmény készül

Moszkva. A Stefani hírszolgálati iroda jelentése szerint rövidesen újból megkezdik az orosz-török tárgyalásokat, amelyek a hónap közepén megszakadtak. Az orosz távirati iroda közli, hogy a tárgyalásokon román küldöttség is részt vesz, hármasegyezmény létesítése céljából. Ankarai illetékes körök szerint ezt a hírt fenntartással kell fogadni.

Zürich. Bucuressti táviratok szerint Stoica, ankarai román nagykövet hazaérkezése nagy érdeklődést váltott ki román politikai körökben. Stoica nagykövet nemcsak az ankarai egyezmény romániai vonatkozású kihatásairól tesz jelentést kormányának, hanem az új Balkán-tömb alakítására vonatkozó tervéről is. Ugy tudják ugyanis, hogy Törökország a Balkánon héketömb alakításra törekszik. Ebben az alakulásban Olaszország is részt venne és a tervet Anglia is támogatná. Görögország és Románia állítólag már hozzájárult ehhez az elgondoláshoz. Stoicának Ankarába való visszatérése nem folytatja a török—orusz tárgyalásokat, hanem azután kezdik meg azokat, melyek Románia bevonásával. Számítanak arra, hogy ezek a tárgyalások most már eredményel járnak.

A balkáni román követek királyi kihallgatása

London. A Reuter ügynökség jelenti Bucuresstől: II. CAROL király tegnap együttes kihallgatáson fogadta a Bucuresstibe rendelt ankarai, athéni, szófiai és belgrádi román követeket. Az audiencián résztvettek ARGETIANU miniszterelnök és GAFENCU külügyminiszter is. Londoni politikai körökben azt hiszik, hogy az ankarai szerződés hatását és a balkáni blokk megalakításának lehetőségeit tárgyalták meg.

Ismet Inonü: „A török hadsereg minden eshetőségre készen áll!”

Ankarából jelentik: Egész Törökországban nagy fénytel ünnepelték a török köztársaság kikiáltásának évfordulóját. A miniszterelnökségen ünnepség folyt le, amelyen Inonü miniszterelnök hosszú beszédet mondott. Az ünnepélyen jelen volt minden állam diplomáciai megbízottja. Nagy feltűnést keltett,

hogy a diplomáciai kar tagjai közül egyedül von Pápen német követ hiányzott.

Ankara. Ismet Inonü török köztársasági elnök vasárnap, a köztársaság megalakításának 16-ik évfordulóján nagy beszédet mondott. Ennek során hangsúlyozta a török államfő, hogy a török hadsereg ma erősebb, mint valaha volt és minden eshetőségre készen áll.

Németország három hadihajót szállít Törökországnak

Ankara. Törökország Németországban három hadihajót rendelt. Az ankarai török—angol—francia megegyezés aláírása után olyan hírek terjedtek el, hogy Németország megtagadja a hadihajók kiadását. Német hivatalos körökben hangoztatják, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak és Németország leszállítja a megrendelt hadihajókat.

Eső és jég a nyugati fronton

A fagy és a feneketlen sár lehetetlenné teszi a nagyobb hadműveleteket

Párisból jelentik: Hivatalosan jelentik október 29-én: Az éjszaka folyamán a harci tevékenység igen csekély volt.

A Havas ügynökség a hivatalos harctéri jelentéshez a következő magyarázatot fűzi: Az idő állandóan rosszabbodik, a Vogézek és a Saar vidékén havazik, máshol jég esik és mindenütt nagy a sár. A folyók, különösen a Rajna szintje néhány nap óta újból emelkedett. A légköri viszonyok nemcsak hogy megbénítják a nappali és éjszakai hadműveleteket, de valószínűleg a nagyobbszabású műveletek megindítását is. A német főparancsnokságnak most már birtokában van a hadműveletek megindításához szükséges emberanyag és hadieszköz. Számolni kell azonban a rossz idővel, mely idén nyugaton rendkívül korán állott be és folyamatosan rosszabbodik. Számolni kell továbbá azzal is, hogy a fagy keményre teszi a földet, nemcsak a Mosel és Rajna közötti szakaszon, hanem az esetleges hadműveletek valamennyi színhelyén is. A

látás majdnem teljesen lehetetlen. A felhők alacsony szállnak. A szombat éjszakai tevékenység eléggé élénk volt, a két parancsnokság mindamellett már előre lemondott az erőteljesebb tevékenységről. Nehány esetben felderítő tevékenység történt, különösen a francia járőrök részéről a Mo-

Hitler személyesen adja ki a parancsot a nagy támadásra

London. A londoni rádióban hétfőn délelőtt azt a hírt közölték, hogy Hitler birodalmi vezér Godesbergebe érkezett, ugyanabba a Rajna-menti kis városkába, ahol egy évvel ezelőtt Chamberlain angol miniszterelnökkel találkozott. Itt állították fel a főhadiszállást és Hitler átvette a német haderő legfőbb parancsnokságát. A birodalmi vezér úgy intézkedett, hogy a hadsereg vezetésében helyettesse Brauschitsch tábornok és az ő helyettese pedig Keitel tábornok, a vezérkar főnöke legyen.

Újabb berlini jelentés szerint a nyugati fronton 80 német hadosztály várja a parancsot a támadásra. Illetékes német politikai körökben úgy tudják, hogy a legfelsőbb hadvezetés a Hitler elnöksége alatt lévő tanács kezében van és így a nyugati támadás megindítására Hitler személyesen adja majd meg a parancsot.

szelők keletre és a warndti erdősegtől nyugatra elterülő vidéken. Általában minden irányban élénk volt a mozgólódás.

Páris. A Havas jelentése szerint Daladier miniszterelnök szombaton és vasárnap szemlélet tartott a nyugati hadszíntéren, ahonnan vasárnap este érkezett vissza Párisba.

Szabadságolják a többgyermekes családapa-ka onákat

Róma. Az olasz lapok jelentése szerint Daladier francia miniszterelnök és nemzetvédelmi miniszter nem csupán az 1890-ben született katonákat bocsájtotta el a hadseregből, hanem minden négy és öt gyermekes családapát, tekintet nélkül arra, hogy az illetők milyen korosztályhoz tartoznak. Hazaengedték azokat is, akik az 1896-os korosztályhoz tartoznak és legalább 3 gyermekük van, valamint az 1894-es születésűeket és ezeknél idősebbeket, ha azoknak legalább 2 gyermekük van. A szabadságolt katonák szükség esetén újból behívhatók.

Ellentétes hírek a svájc határon fojyó állítólagos német csapatösszevonásokról

Berlin. A Deutsche Dienst foglalkozik azzal a vasárnapi hivatalos svájci cáfolattal, amely szerint nem igaz az, hogy a svájc határon nagyobb arányú német csapatösszevonások történtek volna. A lap megjegyzi, hogy a londoni Daily Herald a cáfolat ellenére is azt állította, hogy a német csapatösszevonások a svájc határon megtörténtek és sok lel még mindig arra számít, hogy a német csapatok ott akarnak majd támadni.

Berlinbe utazott Németország romai nagykövete

Rómából jelentik: Von Mackensen, Németország római nagykövete hétfőn Berlinbe utazott. A Havas-ügynökség úgy hiszi, hogy a német nagykövet azért utazott haza, hogy tájékoztassa Németország által a fasiszta körökhöz intézett jegyzéket illetően, amelynek célja Németország tájékozódása Olaszország további magatartásáról. (Rador.)

Ismeretlen repülőgép szállt el Belgium felett

Brüsszel. Belga jelentés szerint hétfőn Namur város felett nagy magasságon egy ismeretlen repülőgép szállt el, amelyre a belga légvédelmi ágyúk tüzeltek, de az idegen gép elűnt.

A moszkvai sajtó helytelenül a fegyverkivitteli tilalom megszüntetését

Moszkva. A szovjetországi lapok, így az Izvestia és a Pravda is élesen bírálják az amerikai szenátus pénteki döntését és helytelenülük a fegyverkivitteli tilalom megszüntetését.

Berlinnel egyezkednek Moscicky és a volt lengyel kormány tagjai?

London. Bucarestből érkezett jelentések alapján közlik a lapok, hogy Moscicky és a volt lengyel Skladkowski-kormány tagjai, hír szerint, a német hírodalmi kormányhoz fordulnak, mint a lengyel állam egyedüli illetékes képviselői, hogy tárgyalást folytassanak Lengyelország új államformájáról. Moscickyék ugyanis nem ismerik el a Párisban megalakult lengyel kormány illetékeségét. Ha ezek a tárgyalások eredményre vezetnek, úgy ez a kormány meztagadná Angliától és Franciaországtól a jogot, hogy továbbra is képviselők Lengyelország érdekeit, illetve, hogy tárgyalások után esetleg létrejövő államformát a szövetségesek erőszakosan megváltoztassák.

Miről tanácskozik a legfelsőbb szovjet-államtanács?

Róma. A Popolo d'Italia úgy tudja, hogy a napokban összeülő legfelsőbb szovjet állami tanács a következő négy kérdést vitatja meg:

1. Lengyelország bekebelezése Szovjet-országra.

2. A szovjet politikája a Balti államok iránt.

3. A Szovjet és Németország második barátsági egyezményének megvitatása.

4. A Szovjet viszonya a többi nagyhatalmakhoz.

Moszkva. A fehéroroszországi és nyugat-ukrajnai küldöttségek hétfőn megérkeztek Moszkvába, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesítették a küldöttség tagjait. A küldöttségek látogatásával kapcsolatosan Molotov külügyi népbiztos külpolitikai beszédet tart.

Tárgyalások kezdődtek Szovjet-országra és Irán között

Róma. Teheráni jelentés szerint az iráni parlament 12. ülészakánának megnyitása alkalmából a sah trónbeszéde mondott. Bejelentette, hogy ezidő szerint tárgyalások folynak Irán és Szovjet-országra között. A szovjet különböző kívánságokat terjesztett az iráni kormány elé.

A parlament megnyitása előtt a kormány be-nyújtotta lemondását. Az uralkodó Dafari eddigi külügyminisztert bízta meg az új kormány megalakításával.

Litván-országi táviratváltás

Moszkva. Vilnának litván csapatok által történt megszállása alkalmával a litván miniszterelnök Molotovhoz intézett táviratában kifejezésre jutatta a litván nép háláját Oroszországra iránt, a régi főváros visszacsatolásához nyújtott támogatásért. Molotov külügyi népbiztos válaszában azt a meggyőződést juttatja kifejezésre, hogy a szovjet-litván barátság megszilárdulása a jövőben is a béke ügyét fogja szolgálni.

Mi történt a „City of Flint“-tel?

Moszkva. A szovjet távirati iroda hivatalosan közli:

Murmanszkból jelentik, hogy a City of Flint amerikai kereskedelmi gőzös október 28-án este, miután gépeit kijavították kifutott a murmanszki kikötőből.

SPORTVONAT BUDAPESTRE

utlevél nélkül! csak egy személyazonossági igazolvánnyal

Aradról indul november 8-án.

Budapestre visszaindul nov. 14-én.

Az utazás ára Lei 1.800

személyenként oda-vissza, számozott 3. osztályú vagonokban. A budapesti szálloda és kirándulások költsége leiben fizethető.

Beiratkozási határidő: 1939 nov. 1-ig

Beiratkozások a

WAGONS-LITS // COOK

Menetjegyirodában Arad, (Minorita-palota)

Washingtonból jelentik: Steinhart moszkvai amerikai nagykövet közölte a washingtoni külügyminisztériummal Potemkin szovjet külügyi népbiztos következő hivatalos magyarázatát a City of Flint gőzös lefoglalásával kapcsolatban.

A City of Flint amerikai gőzös, amely német zsákmányparancsnoksággal fedélzetén futott be a murmanszki kikötőbe, utasítását kapott, hogy német és amerikai legénységével együtt hagyja el a kikötőt.

Steinhart nagykövet kérte, hogy adják át a hajót, mire Potemkin azt válaszolta, hogy a hajó géphiba miatt futott be a murmanszki kikötőbe. A szovjet kormány elrendelte, hogy mielőtt a gőzös ismét alkalmas a tengeri útra, hagyja a Murmanszket. Hozzájárta a külügyi népbiztos, hogy nem csupán a nemzetközi jog elveinek és a semleges Oroszországra érdekeinek felel meg a gőzös szabadon bocsátása, hanem a Németországra és az Egyesült Államok ellentétes követeléseinek szempontjából is teljesen kifogástalan ez a tény, mivel mindkét állam igényt tartott a hajóra és annak rakományára.

Atvette a szovjet az elfoglalt lengyel területek közigazgatásának vezetését

Lembergől jelentik: A hat héttel ezelőtt az oroszok által elfoglalt volt lengyel területek nagy

TESTA

A legjobb idegcsillapító

részének közigazgatási vezetését és ellenőrzését már átvette a szovjet. A Bialistokban hétfőn országgyűlési nemzeti ünnep tartották, hogy szeptember 17-ikét, amikor a szovjet csapatok bevonultak Fehéroroszországba, nemzeti ünneppé nyilvánítják. (Rador).

A balti németek hazatelepítése

Berlin. Az utóbbi három nap alatt ismét 2000 visszavándorló érkezett Észtországból és Lettországból Danzigba és a környékbeli kisebb kikötőkbe, ahonnan tovább szállították őket Németország belseje felé.

Rigai jelentés szerint Absitis lett igazságügyminiszter és a rigai német követ ma délután irták alá a lettországi németek visszatelepítéséről szóló német-lett egyezményt.

Steinből jelentik: „Der Deutsche“ nevű német hajó 1000 észtországi némettel Steinbe érkezett, ahol lelkesen fogadták a hazatérőket.

A történelem első gáztámadása 2000 évvel ezelőtt volt

A gázháború története az ókori thébaiaktól XII. Károly gázvédelmén át jutott el mai „tökéletességéhez“

A párisi Science et Medicin című népszerű tudományos lap Pierre Devauxnak, a politéchnika tanárának tollából érdekes cikket közöl, amelyben az kimutatja, hogy a háborús gáz egyáltalán nem új találmány, hanem azzal nemcsak kísérleteztek, de már a gyakorlatban is alkalmazták a történelem folyamán állandóan.

Semmi sem új a nap alatt... Mi csak azt hisszük, hogy a modern találmányok, módszerek és felfedezések valami soha sem látott, sohasem álmot új dolgok, de ha a régi írásokat átlapozzuk, rá kell jönnünk, hogy nagyratartott új dolgaink egytől-egyig csak többé-kevésbé sikerült tökéletesítései csupán a múlt, gyakran igen távoli múlt felfedezéseinek. — Ki ne olvasott volna az ugynevezett görögüetről, amely a vizen is égett és amelyet a régi görögök ugyanúgy felhasználtak tengeri csatáikban, mint mi most a víz alatt robbanó torpedókat?

A görögüet utánaozni ma sem tudjuk. De utánaozzuk a régiek többi találmányait és kirádezőiket a „modern harcászati eszközeinek“. Mint a mérgezőgáz is, amely pedig egyike a legrégebbi fegyvereknek.

Írásos bizonyítékunk van a mérgezőgázok használatáról már 2300 évvel ezelőtről, mintegy négy évszázaddal Krisztus születése előtt. A thébai Pagondas találta fel ezt a nem is túl primitív hadi-eszközt és ezzel legyőzte az athéniakat Delium városában, amely a kornak ugyanolyan erődítménye volt, mint ma mondjuk a Siegfried, vagy a Maglnot vonalak.

Thukidides ezt a gázfúvó gépet így írja le: Egy fatörzset belül kivájtak, úgy hogy az a csőve lett. Mögé egy, a mai kovácsfújtatóhoz hasonló fújtatót helyeztek, s keztő közé pedig egy tálat, amelyben kén égett. Ezt a szerkezetet éjjel az erődítmény falaihoz vittek és fújtatni kezdték vele. A fújtató ereje a kén maró, sűrű füstjét bevitte az erődítménybe, ahol az emberek mérgezést kaptak tőle. A védőrség pánikszereiben menekült, több mint kétszázán közülük magatehetetlen fogolyként esett

az ostromlók kezébe, a többiek pedig gyorsan elhajóztak Attika felé. Ez volt az első gáztámadás.

A reneszansz idejében igen sokféle kémiai és mérges hadieszközt ismertek. — Így Weil Wulfi von Senffengerg 1575. körül arzénnel töltött bombák használatát javasolja, de saját eszméjétől megrémülve — azt ajánlja, hogy azt csak a törökök ellen használják, ne pedig keresztények ellen.

Berchtel 1591-ben megjelent tüzérségi szak-könyvében egy egészen mai elveken felépült gázbombát ír le. A gázfejlesztő anyagot egy hordóba rakták bele és pedig arzént és mercurt összekeverve puska porral, szesszel és pókméreggel. A szeszt a hordóban meggyújtották. — majd az egész ágyuból az ellenség sorai közé lőtték. A hordó természetesen szétesett és rettentő fojtó és mérgező gázt terjesztett el, amellel pedig a pókméreg, ahová szétesett mindenütt komoly sebesüléseket okozott. Egyetlen egy lövegben egyesítették így a mai fojtó, mérgező, maró és gyújtó gázbombák hatását.

A zseniális Leonardo da Vinci is megkonstruált egy arzén bombát, Glauber pedig a hírtelenek elleni harcra vakító bombák használatának bevezetését javasolta. 1701-ben pedig XII. Károly svéd király, hogy a Dvina folyón történő átkelését leplezze, zsiradékba áztatott szalmával füstfelhőt fejlesztett, mint azt ma más eszközökkel a menekülő hadihajók és repülőgépek teszik.

Devaux még igen sok hasonló érdekes és tanulságos kuriózumot sorol fel cikkében annak bizonyítására, hogy az ember már a régebbi korban is — találmányának bizonyult akkor, amikor más emberek elpusztításáról volt szó.

URANIA

Telefonelvétt: 12-32.

Ma utoljára!

5. 7.15 és 9.30-kor.

Megkacagtat... Meghal... Megkönyveztet.

„Az örök csavargó“

Wallace Beery és Mickey Rooney.

3 (rakor mérsékelt helyre).

HOLNAP!

Erich Kästner regénye: „3 ember a hóban“

Új rendszer az idegenellenőrzés terén

Kizárólag Bucurestiben intézik az idegen alattvalók tartózkodási engedélyének meghosszabbítását

Marinescu tábornok, közrendészeti miniszter rendelkezése az idegenellenőrzés végrehajtásáról. Miniszterközi bizottság vizsgálja felül az összes tartózkodás-meghosszabbításokat

A Monitorul Oficial legutóbbi száma közli Marinescu tábornok, közrendészeti miniszter határozatát, amellyel az idegen alattvalók tartózkodási engedélyeinek meghosszabbítására vonatkozó kérelmek jóváhagyását írja elő. A miniszteri határozat a következőket tartalmazza:

I. A rendőrzéigazgatóság mellett működő idegenellenőrző szolgálat a rendőrzéigazgató kizárólagos és közvetlen felügyelete alatt áll a rendőrzéigazgató felelősségére működik. Ennek végrehajtása a közbiztonsági rendőrség igazgatósága utján történik. A bucuresti rendőrség mellett működő ilyen szolgálat a bucuresti-i rendőrség kizárólagos felügyeletével és felelőségére dolgozik.

II. Semmiféle, idegen alattvalónak az országban való tartózkodására vonatkozó kérelmet nem fogadnak, nem intéznek el, ha azt nem az érdekelt, vagy annak törvényes meghatalmazottja iktatta, vagy nem posta útján juttatta el az illetékes iktatószolgálathoz (a rendőrzéigazgatóság azoknak, akik az ország területén és a bucuresti rendőrprefektúra azok számára, akik Bucurestiben laknak.)

Bármilyen más uton eljuttatott kérelem, panasz, vagy beadvány, amely nem a fent jelezett uton érkezik be, értéktelen, azt nem veszik figyelembe és az iratsomóhoz csatolják elintézés nélkül, azon személyek nevét pedig, akik olyan kérvényt nyújtottak be, amely nem vonatkozik személyükre, kihüggesszük.

Az így összeállított névsort a közrendészeti miniszterium nagy nyilvánosság elé viszi és az így közzétett névsorok a következő megjelöléssel viselik: „Azon egyének névsora, akik büzbénjárással foglalkoznak az idegenellenőrző szolgálat irodájában.” A követsegek és külképviseletek kérelmeit az általuk képviselt idegen alattvalók érdekében bejegyzik és hivatalosan figyelembe veszik.

III. A rendőrzéigazgatóság és a bucuresti rendőrprefektúra mellett működő idegenellenőrző szolgálat irodái, kívül, különleges iktató-szolgálatokat létesítenek, amelyek bármilyen ilyen kérvényt elfogadnak és elintézésükre gyors eljárás módját állapítanak meg. A kérvényekre adandó válaszok sürgősség jelölésével bírnak és kizárólag ezen iktatóhivatalok utján adhatók meg, akár postán, akár személyesen.

IV. Bármilyen, rendszeresen bevezetett kérelem elintézés végett személyesen a rendőrzéigazgatóknak, közbiztonsági rendőrség igazgatóknak és a bucuresti rendőrprefektus urnak adatik ki, akik kizárólag felhatalmazást élveznek részünkről a kérvények megvizsgálására és elintézésére, aminél a következő szempontok vétetnek figyelembe:

a) SZAKEMBEREKNÉL: Azon szakmák vonatkozásában, amelyek a munkaügyi miniszteriumtól függenek, szükséges a miniszterium jóváhagyó határozata az illető foglalkozás szabványosítására és az engedélynek a nemzetgazdasági miniszteriumtól való jóváhagyása. Illetve ez utóbbi részéről a kedvező véleményezés. Az egyéb szakmák vonatkozásában az illetékes miniszterium véleményezését veszik figyelembe. Abban az esetben, ha az érdekelt miniszteriumok közül egy ellenzi a kérelem teljesítését, ezt a közrendészeti miniszterium szervei is elutasítják. Viszont abban az esetben, ha az illetékes miniszterium a kérelem jóváhagyása mellett foglal állást, a rendőrzéigazgatóságnak vagy a bucuresti rendőrprefektúrának jogában áll a kérelem elutasítása, ha a közrend és közbiztonság érdekei így kívánják.

b) NEM SZAKEMBEREK ÜGYÉBEN: A

kérelmeket más miniszteriummal való tanácskozás nélkül intézik el, a román állam és más országok között fennálló egyezmények értelmében.

V. Minden külföldi, aki érvényes és külképviseleti láttamozással ellátott utazási okmányokkal lép az ország területére,

ha a láttamozás 30 napnál rövidebb időre szól, 30 napra szóló meghosszabbítást kaphat, a határ átlépésének napjától számítva.

Ezt a meghosszabbítást a tartózkodási hely illetékes rendőri vagy közigazgatási hatósága adhatja meg.

VI. A kerületi rendőrigazgatók felhatalmazást nyernek, hogy a nem letelepedni óhajtó idegen alattvalóknak ha azok írja származásuk, egy hónapos tartózkodási engedélyt kiadassanak, ami annak a harminc napos tartózkodási engedélynek lejárától számít, amelyet alárendelt rendőrhatalóságok engedélyeztek az előző szakaszok előírásainak megfelelően. Kivételt képeznek azok, akiknek az országba való belépését a közrendészeti miniszterium engedélyezte meghatározott időtartamra és akik számára semmiféle meghosszabbítás nem engedélyezhető ezen rendőrhatalóságok által az illetékes láttamozás határidején túl.

VII. Ezen időpontokon túl az országban lakó idegen alattvaló minden meghosszabbítási kérelmét a rendőrzéigazgatóság, Bucurestiben pedig a bucuresti rendőrprefektúra intézi. Illyentérszerű tartózkodási meghosszabbításokat a rendőrzéigazgatóság és a bucuresti

restii rendőrprefektúra engedélyez, minden esetet külön megvizsgálva. Ez az engedély nem holadhatia meg az egy évet.

VIII. A rendőrzéigazgatóság és a bucuresti rendőrprefektúra a jóváhagyott kérelmekről hetenként kimutatást készít, amely a közrendészeti miniszter elé terjesztendő, a vezértilkari hivatal utján. Ezek a kimutatások a következő nyilvántartási tételre tartalmazzák: Teljes név, cím, az illető állampolgársága, nem, kor, vallás, az ország területére való belépés időpontja, foglalkozás, iktatási szám annak keltezésével, szakembereknél a munkaügyi, vagy más illetékes miniszterium véleményezése ennek pontos számával és keltezésével.

IX. Az előző határozatok értelmében létesített miniszterközi bizottság megmarad (ezt a bizottságot a munkaügyi miniszterium létesítette) és a közrendészeti miniszterium mellett működik. Összetétele a következő: a közrendészeti, munkaügyi, nemzetgazdasági és külügyminiszteriumok vezértilkárjai. Ezen bizottság titkára a rendőrzéigazgatóság közbiztonsági rendőrigazgatója.

X. Ezen bizottság feladata minden, a rendőrzéigazgatóság és a bucuresti-i rendőrprefektúra által kiadott valamennyi engedély felülvizsgálata, a miniszterium által előterjesztett heti kimutatás alapján, valamint az ilyen természetű kérelmekkel kapcsolatosan felmerült valamennyi felszólalás megvizsgálása és elintézése.

A IX. szakasz szerint működő miniszterközi bizottság a következő személyekből áll: Victor Marinescu (belügy), Teodor Marinescu (belügy), Emil Marian (nemzetgazdaságügy), Mihail Georgian (munkaügy) és Emil Lahovary meghatalmazott miniszter (külügy), mint az illetékes miniszteriumok vezértilkárjai. A bizottságban a belügyminiszterium vezértilkára elnököl, mint a közrendészeti miniszterium megbizottja, távollétében pedig a közrendészeti miniszterium által kiküldött vezértilkár. Eugen Negulescu rendőrigazgatót, a közbiztonsági szolgálat vezetőjét a bizottság titkárává nevezték ki.

Jelentős károkat okozott Aradon és az ország más vidékein a szélvihar

Borosjenő és Apatelek között a rossz idő következtében megrongálódott pályatesten kisiklott egy tehervonat Constantában itéletidő tombolt

Vasárnap egész napon át, de különösen éjszaka hatalmas erejű szélvihar dúlt nemcsak a városban, hanem a környéken is. A nagyerejű szél fákat csavart ki, egyes helyeken a háztetőket megrongálta és helyi viszonylatban is tetemes károkat okozott a távbeszélő-huzalokban. Nagyon sok helyen megrongálódott a távbeszélővonal, amelyet néhol csak hétfőn délig tudtak ismét üzembe helyezni.

Az elmúlt délután Borosjenő és Apatelek között a rossz időjárás következtében megrongálódott pályatesten egy tehervonat kisiklott. Az utána jövő személyvonatot idejében értesítették és így megakadt lyozták a katasztrófát.

Az esőzések következtében a Fehérkörös Borossebes környékén erősen megáradt. Ennek folytán a környező községekkel szünetel a kocsis- és autóforgalom.

Constantából jelentik, hogy hétfőn hatalmas vihar tombolt a tengerparton és a tengeren. A nyugatról jövő szélvihar a Boszporusban és Márvány-tengeren is igen erős volt. A hajók kénytelenek voltak a kikötőben vesztegelni.

Az Arcadia nevű hajó, amely szarvasmarhákat és juhokat szállított Görögországba, Kaba-tos kikötőbe visszavonulni kényszerült.

A Danubius nevű román gőzös a rakpartba ütközött és sérüléseket szenvedett. A városban a szélvihar számos épületet megrongált, a külvárosok házairól pedig leborította a tetőzetet.

A halászkocsi rakodói teljesen tönkréttették és ennek következtében a halarak hirtelen magasra szöktek. Galati és Constanta között a távbeszélő összeköttetés megszakadt, majd később a vihar a főváros felé vonult és a távbeszélő összeköttetés ebben a viszonylatban is megszakadt.

Bucuresti. A Fekete-tenger partján, Basarabiában és az ókirályság egyes vidékein óriási szélvihar dühöng még mindig. A szél sebessége óránként 70 kilométer. A tengerpart mentén és a síkságokon esik az eső, a Kárpátokban pedig valóságos hó van. Sinaiban sűrű hó esik. Predealban a hőmérséklet -3 fok alá szállt. A vihar egyes vidékeken nagy károkat okozott. Bucuresti egyes külvárosában sok ház tetejét elvitte a szél.

Ujabb négy évfolyamot hívtak be Svédországban

Stockholm. A svéd kormány az ország megerősített védelmi készültségének keretében újabb négy évfolyamot hívott be.

CORSO Telefon 20-65. Szenzációs kettős műsor: Ma: 3, 5, 7.15, 9.15.
 I. **GOLGOTHA** Utolsó nap
 Harry Baur, Jean Gabin. II. **Elisabeth Bergner**
ELLOPOTT ÉLET

Lélekemelő ünnepségek az aradi katolikus egyházban

Aradváros római katolikus társadalma méltó keretek között ünnepelte Krisztus Király magasabb ünnepét és csak a kivételesen kedvezőtlen időjárás akadályozta meg, hogy a tervezett körmenettel nem nyilváníthatta hódolatát a város katolikusága az égi Király előtt, a délután folyamán is.

A hétórás szentmisén kezdődtek az ünnepségek, amikor Szalai Mátyás dr. befejező beszédek mondott a lelkigyakorlaton résztvevő hívek számára. Ugyanekkor Pacha Ágoston dr. megyéspüspök áldoztatta meg a híveket. Délelőtt kilenckor kezdődött a püspöki szentmise. A főpásztor asszisztenciás csendes misét mondott, amelyet végigimádkozott a templomot zsuólásig megtöltő hívő sereg és a bérmlásra jelentkezők sokasága. A bérmlás szentségének kiosztása közel déli tizenkét óráig húzódott el, mert a püspök 577 gyermeket részesített a bérmlás szentségében. A bérmlás után nagyhatású beszédet intézett a megbérmláltakhoz és azok szüleikhez.

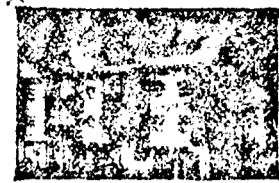
Délben tizenkét órakor a Minorita Kulturház dísztermében gyűltek össze a katolikus egyesületek, a hitbuzgalmi alakulatok és a vallásos intézmények küldöttjei, hogy ünneplésben részesítsék a főpásztort. Ott volt Riscutia alezredes alpolgármester is. A terem teljesen megtelt, amikor Lakatos Ottó dr. rendfőnök kíséretében megjelent dr. Pacha Ágoston megyéspüspök. Elsőnek Lakatos Ottó dr. rendfőnök, plébános köszöntötte a püspököt a rendház tagjai nevében és megköszönte a bérmlás szentségének kiszolgáltatása körüli fáradozásait. Széll Lajos dr. egyházközségi elnök az aradi római katolikus egyházközség nevében üdvözölte a főpásztort. Parecz Béla dr. a Katolikus-kör és a többi katolikus társadalmi egyesület nevében mondott köszönetet. Fischer Aladár főgimnáziumi igazgató az aradi római katolikus liceum tanári karának üdvözlését tolmácsolta. A távollévő Takács Miklós megbízásából, Blédy Géza gimnáziumi tanár beszélt a katolikus népszövetség szociális szakosztályának képviselőjében. A Credo-egyesület nevében Göbl Alajos gimnáziumi tanár. Hoffmann József pedig a Kolping-egyesület és Schmiéd Ferenc a Katolikus Daloskör nevében üdvözölte a főpásztort. Köszöntötték még a püspököt: Derecskényé Urbán Ilonka, az Oltáregyesület, Czédly Irén a katolikus úrnők és urilányok kongregációja képviselőjében. Végül a megbérmláltak közül egy kislány és egy kislány mondott hódolatteljes szavakat a főpásztornak.

A szívből jövő üdvözlésekre Pacha Ágoston dr. meghatott hangon mondott köszönetet. Beszédében sok szeretettel emlékezett meg azokról, akik magasra és sok fáradságot igénylő feladataiban mindenkor segítségére voltak; első sorban a Minorita-rend aradi tagjairól, majd az aradi katolikus tanárokról és tanítókról, ugyancsak a hitbuzgalmi egyesületekről, amelyek mindannyian meosztották a munkát a főpásztorral. Beszéde végén kérte, hogy mindenkinek legyen mindennap legalább egy imádsága a békekért. A beszéd után a jelenlévők püspöki áldásban részesültek, majd a pápai himnusz hangjaival az ünnepség befejeződött.

A délután hat órára tervezett körmenet a rossz időjárás miatt elmaradt, így körmenet helyett esti ájtatosságot tartottak. Hat órakor Pacha Ágoston dr. elutazott Aradról és az ájtatosságot Lakatos Ottó dr. rendfőnök tartotta, fénves segédlettel. Ájtatosság közben Szalai Mátyás dr., aki különben vasárnap este szintén elutazott Aradról, mondott hatásos és mély gondolatokban bővelkedő szentbeszédet, amelynek alap gondolata az volt, hogy mindig maradjunk állhatatosak a

Lapunk más helyén számolunk be részletesen Jinga Victor szövetkezeti miniszter aradi látogatásáról. A miniszter szövetkezeti értekezleten vett részt és ezt megelőzően nyilatkozott a Nemzeti Ujjászületési Front, valamint a sajtó képviselői előtt. Nyilatkozatában többek között a következőket mondta:

A nemzet ujjászületés mozgalma a nemzet felhívását jelenti. A mozgalomnak az a lényege, hogy tradícióinkból értékesítse és felhasználja azt ami román jellegű és ezeket a mai életformákhoz idomítsa. Már a legközelebbi jövőben egy kiválasztási mozgalom kezdődik meg, amely mindenkit az ő megillető, megfelelő helyre juttat. Kapcsolatot kell teremteni a városi értelmiségiek és a falusi tömegek között mindkét réteg legkiválóbbjainak közvetítésével. Szellemi mozgalom lesz ez, amint azt a sajnálatos módon elhunyt Călinescu Armand hangsúlyozta. Egyesülésre van szükségünk, vetkőzzük le a régi szempontokat, mert azok, akik jók voltak a politikai pártokban, jók lesznek a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalában is. Nagy-

PREDEAL
EGÉSZSÉGET

CARMEN modern menedékhelyet nyújt Önnek.
Foglaljon szobát.
Telefon: București 5.29.24. — Predeal 29.
50% vasuti kedvezmény.
Tulajdonos: ALBERT BAER

jóban. Ezzel az ájtatossággal az idei Krisztus Király ünnepségeket véget értek és azok a hívek, akik az elmúlt hét lelkigyakorlatain, valamint a vasárnapi ünnepségeken résztvettek, újra megerősödtek a hitben és az Istenben való reményteljes bizodalomban.

Victor Jinga miniszter nyilatkozata a Nemzeti Ujjászületési Front programjáról

Lapunk más helyén számolunk be részletesen Jinga Victor szövetkezeti miniszter aradi látogatásáról. A miniszter szövetkezeti értekezleten vett részt és ezt megelőzően nyilatkozott a Nemzeti Ujjászületési Front, valamint a sajtó képviselői előtt. Nyilatkozatában többek között a következőket mondta:

A nemzet ujjászületés mozgalma a nemzet felhívását jelenti. A mozgalomnak az a lényege, hogy tradícióinkból értékesítse és felhasználja azt ami román jellegű és ezeket a mai életformákhoz idomítsa. Már a legközelebbi jövőben egy kiválasztási mozgalom kezdődik meg, amely mindenkit az ő megillető, megfelelő helyre juttat. Kapcsolatot kell teremteni a városi értelmiségiek és a falusi tömegek között mindkét réteg legkiválóbbjainak közvetítésével. Szellemi mozgalom lesz ez, amint azt a sajnálatos módon elhunyt Călinescu Armand hangsúlyozta. Egyesülésre van szükségünk, vetkőzzük le a régi szempontokat, mert azok, akik jók voltak a politikai pártokban, jók lesznek a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalában is. Nagy-

arányu tömegmozgalmat kell szerveznünk és nem elégedhetünk meg csak a keretekkel. Utalók az Ateneul Roman-ban a közelmúltban elhangzott programra.

Az ideológiai arányosok csalódní fognak, mert semmi újról nincs szó, hanem inkább az új eszmékhez való idomulásról. A programban kiegészítéseket fognak eszközölni, ha ilyenek föltétlenül szükségeseknek bizonyulnak. A mi mozgalmunk konzervatív, megőrző és nem konzervatív mozgalom.

Külön emlékezett meg a miniszter a Nemzeti Ujjászületési Frontja minisztériumának megszervezéséről, amelynek az a célja, hogy közvetlenebb kapcsolatot teremtsen a kormányzat és az ország között.

A miniszter beszédére Rafiroiu Remus, a Nemzeti Ujjászületési Frontja kereskedelmi és ipari osztálya fideszparlamentáris titkára válaszolt, aki biztositotta a minisztert, hogy a Front kiépítésének munkája az egész tartományban teljes sikerrel folyik.

Megkezdte munkáját az aradi ügyvédkamara új vezetősége

Parecz Béla dr. és Széll Lajos dr. kinevezését az aradi magyar ügyvédtársadalom képviselőjében táviratilag eszközölte lamandi igazságügyminiszter — Uj ügyvédkamara magyar vezetőtagok az ország magyarriakia többi városaiban

Az elmúlt nap folyamán Aradra érkezett lamandi igazságügyminiszter hivatalos távirati rendelkezése, amellyel az aradi magyar ügyvédtársadalom két kiváló tagját.

dr. Parecz Bélát az aradi magvarság régi vezetőjét, továbbá dr. Széll Lajost, az aradi római katolikus egyházközség világi elnökét az aradi ügyvédkamara új kinevezett vezetőségének tagjaivá nyilvánította.

Az igazságügyminiszter választása természetesen illetékes előterjesztés alapján történt és ennek tulajdonítható, hogy az aradi magyar vezető-társadalom osztatlan örömmel fogadta hírt. Az aradi ügyvédkamara vezetője magyar szakmai képviselői, az igazságügyminiszteri rendelkezésnek megfelelőleg már a hétfői napon megjelentek az aradi törvényszék főelnöki hivatalában, ahol letették hivatali esküjüket Ludosan Nicolae törvényszéki főelnök kezébe. Az esküvételnél az aradi vádhatóság képviselőjében Ionescu S. Petre vezető-főügyvéd jelent meg, míg az ügyvédkamarát dr. Moldovan Silvius dekan képviselte.

Röviddel az esküvétel után az új választmány átvette az ügyvédkamara hivatalát. A szokásos formások után a bizottság megtartotta első ülését. A prodekan ismét dr. id. Ispravnic Sever, volt szenátor lett, a fegyelmi bizottság tagjai: dr. Botoc Alexa, dr. Parecz Béla, Pausesti Nicolae.

Miclosi Emil dr., Schannen Béla dr. és Juhász Géza dr.

A társadalmi segélyalapot dr. Parecz Béla kezeli.

míg a pénztáros tisztjét Luta Corneli dr. tölti be. A könyv és irattár irányítása Pausesti Nicolae ügyvédre hárul, az ügyvédjelöltek részére konferenciákat dr. Cotiuiu Romulus tart. További beosztásokat is kaptak az egyes tagok különféle ellenőrzésekre, a hivatalból kirendelt védők ügyeinek intézésére, az ügyvédbélyegek felülvizsgálására stb. Az ügyvédkamara első választmányi ülése a beosztások kérdésének elintézésével véget is ért.

Az ország többi magyarriakta vidékeinek városaiban pótlólag az igazságügyminiszter ugyancsak több magyar tagot nevezett ki az ügyvédkamarákhoz. Az új kinevezések a következők:

Biharmegye: dr. Soós István és dr. Krieger Jenő. Csikmegye: Kovács Károly és dr. Kolonbán József. Kolozs megye: dr. Tusa Gábor. Hunyad megye: Mártonos György Déva. Maros megye: dr. Szörtsev Lajos és dr. Fekete Endre. Udvarhely megye: dr. Filó Ferenc és dr. Szahó József. Szilágy megye: dr. Bölönyi Zoltán és Gorda András. Szatmár megye: dr. Kiss Endre és Mártha József. Szeben megye: Gváriás Elemér és Kóboty József. Temes-Torontál megye: dr. Fehér Kristóf. Tordamegye: dr. Gál Miklós.

Száz évvel ezelőtt született

a: aradi városháza nagyterü építője

Oktober 29-én, 1839-ben, pontosan száz esztendővel ezelőtt született Steindl Imre, neves magyar építóművész. Az építóművész, aki gazdag budapesti ékszerész fia volt, számos magyarországi középületet tervezett és épített, így többek között a parlamentet, a Margithid hidját, a Kereskedelmi és Iparbank budapesti palotáját és még sok számos épületet. de a nagy hírnévre szert tett építóművész első kiemelkedő és nagyjelentőségű munkája az aradi városháza megépítése volt, amellyel értékes pályadijat is nyert. Steindl Imrét művészetének elismeréséül beválasztották a Magyar Tudományos Akadémia tagjai sorába és ezután érte az a kitüntetés, hogy rábízták a magyar parlament megépítését, amelyet halála után fejeztek be teljesen. Az aradi városháza építője főművének világsikerét nem érhetette meg, mert 1902. augusztus 31-én 63 éves korában elhunyt. Arad egyik legszámottevőbb és reprezentálabb épületének, a város házának építője száz esztendővel ezelőtt született és a kitűnő építóművész emlékéért Aradváros krónikája is megőrzi.

FORUM filmszínház. Tel.: 20-10.

5, 7.15 és 9.15-kor.

A szezon legkedvesebb és legszellemebb vigjátéka, „**Sok hűhó semmiért**”
Carole Lombard és Fernand Gravey-ai a főszerepben,
3 órákor visszavonhatatlanul utoljára: „**Hófeherke és a hét törpe**”

Sportvonat Budapestre

Utlevél nélkül, csak személyazonossági igazolvánnyal

Aradról indul november 8-án, Budapestre visszaindul november 14-én.

Az utazás ára 1.800 lei

személyenként, oda-vissza, számozott 3. osztályú vagonokban. A budapesti szálloda és kirándulások költsége leiben fizethető. Beiratkozási határidő november 1.

Jelentkezés:

ROMANIA menetjegyirodában - Sándor könyvkereskedésben
(EUROPA) szemben a megyei prefekturával.

SPORT KÖZLÖNY

Súlyos vereséget mért Bucurestiben a ragyogó Rapid az AMTE csapatára

A Venus, U-Tricolor és Victoria is győztek, a Ripensia a Sportullal, az UDR pedig a Juventusallal osztotta meg a pontokat

A Venus vezet továbbra is az A) divízióban

A nemzeti bajnokság nyolcadik fordulójára zárt le vasárnap és természetesen ez sem volt mentes a meglepetésektől. Általában a Bucurestii csapatok fordulójának lehet a vasárnapot nevezni, mert az öt Bucurestii együttes összesen 8 pontot szerzett. Kettőt-kettőt a Carpati, AMTE és a CAMT, egy-egy pedig a Ripensia és az UDR terhére.

Az aradi munkáscsapat Bucurestiben vendégszerepelt a Rapid ellen és a dermesztően hideg szélben lejátszott mérkőzésen a Rapid nagyszerű játékkal fektette kétvállra az aradi együttest. A Bucurestii exvasutasok legjobb napjaikra emlékeztetve játszottak Barátky és Auer nélkül is és győzelmük, ha arányában talán kissé túlzott, teljesen megérdemelt. A Venus az utolsó negyedórában maga alá gyűrte a Carpatit, a Victoria pedig a Gloria CFR-t hengerelte le. A CAMT nem tudott megbirkózni az Unirea Tricolorral és vesztesként tért vissza Temesvárra. Két mérkőzés döntetlenül végződött: a Juventus az UDR-től, a Sportul pedig a Ripensiatól szerzett egy-egy bajnoki pontot.

A táblázat a nyolcadik forduló után így fest:

1. Venus	8	6	2	24	6	12
2. Rapid	8	5	1	2	23	11
3. Ripensia	8	4	2	2	16	11
4. CAMT	8	4	2	2	14	13
5. Carpati	8	4	1	3	9	9
6. Gloria CFR	8	3	1	4	10	23
7. Sp. Studentesc	8	1	5	2	18	16
8. Unirea Tricolor	8	3	1	4	9	16
9. AMTE	8	3	5	9	13	6
10. Victoria	8	2	2	4	7	8
11. UDR	8	1	4	3	8	14
12. Juventus	8	1	3	4	10	17

Beszámolókat alább adjuk az egyes mérkőzésekről:

Rapid—AMTE 4:0 (2:0).

Bucuresti. Alig több, mint 1000 néző előtt folyt le a mérkőzés, amely főként a második félidőben remek játékot hozott. A Rapid ekkor — győzelme biztos tudatában — nagyon jól játszott és erősebb ellenféllel szemben is győzött volna, mint a vasárnapi AMTE volt. Így álltak fel a csapatok:

Rapid: Radulescu — Marton, Lengher — Vintila, Rasinaru, Costea — Sipos, Bogdan, Moldoveanu, Florian, Dan Gavrilescu. AMTE: Gerold — Slivat, Lucian — Szurgvi, Szabó, Szaniszló — Pataki, Léb, Fried, Reinhardt, Batrin.

Változatos küzdelemmel indul a játék és az AMTE sehogyan sem tudja kihasználni a hátszelet. Mindkét csapat egyformán kivette részét a támadásokból, de az utolsó percekben a Rapidnak két akciója sikerült és szél ellen is kétféle vezetéshez jutott. A 42. p. Bogdan fejelte az első gólt, a következő percben pedig Sipos beadását ugyanő küldte a meglepett Gerold hálójába.

A második félidőben a Rapid nagyszerűen játszik, főleg Bogdan van elemében és az 5. p. mintegy 20 méterről váratlan gólt lőtt Gerold segítségével. A 22. p. ismét Sipos fut el és beadását ezúttal Moldoveanu helyezi be közelről.

A Rapid a második félidőben valóban olyan játékot mutatott, amely a legkényesebb igényeket is kielégítheti. A védelem ugyan gyakran bizonytalanodott, de a fedezetsor, főleg a nagyszerű Rasinaru, pompásan uralta a mezőnyt. A csatársorban különösen a jobbcsárny az, amely dicsé-

retét érdemel: Sipos minden megmozdulása veszélyes, Bogdan pedig ördögös technikájával kitűnően érvényesült. Az AMTE csak egy félidőig

Első pontvesztéséget szenvedte el az AAC a kerületi bajnokságban

Jóslatunk bevált: négy pontot szerzett az Astra a vasárnapi fordulóban

Az alkerületi bajnokság vasárnapi fordulóján mindössze három mérkőzés került a pályán eldöntésre. Az a játéka a tornászokkal utköztek meg és a sáros pályán minden tudomány a sárba ragadt: gólnélküli döntetlennel végződött a meccs. Az Olimpia kétszámjegyű gólaránnyal győzte le az Egyetértést, a Crisana CFR csak minimálisan nyert a Transilvaniával szemben. Az Astra a sorsolás szerinti ellenfelétől, a Gaianától szerzett két pontot, a kitűzött mérkőzésre pedig a Banatul nem jelent meg és így itt is két pontot kapott a gyári csapat. A Titanus—Tricolor mérkőzés a pálya használhatatlan volta miatt maradt el. A táblázat a vasárnapi forduló után így alakult át:

1. AAC	8	7	1	—	22	6	15
2. Crisana CFR	7	7	—	—	23	5	14
3. Olimpia	6	6	—	—	33	2	12
4. Unirea	7	5	1	1	16	9	11
5. Astra	8	5	1	2	17	8	11
6. Titanus	7	3	2	2	8	5	8
7. ATE	9	3	1	5	17	19	7

Az Electrica legyőzte a Gloriát a B) liga vasárnapi fordulóján

A Mica értékes győze met aratott a Jiul felett

A nemzeti bajnokság B) csoportjának második osztályában vasárnap Aradon az Electrica—Gloria mérkőzést bonyolították le, amely a temesvári együttes győzelmét hozta. Az Electrica kétség-telenül jobban játszott a nehéz talajon, mint a Gloria, mégis az aradi csapatnak volt több gólhelyzete, de a csatárok a legbiztosabb helyzetekben is hibázni tudtak. A B) ligának ebben a csoportjában igen értékes győzelmet aratott a brádi Mica, amely a Jiul csapata ellen szerezte meg a bajnoki pontokat. A táblázat így alakult a hetedik forduló után:

1. Electrica	7	6	—	1	14	8	12
2. Mica	7	6	—	1	19	4	12
3. Kinizsi	6	5	—	1	19	12	10
4. Vulturni	7	3	1	3	10	9	7
5. Minerul	7	3	1	3	8	10	7
6. Jiul	7	2	2	3	8	8	6
7. CFR Simeria	7	2	1	4	5	11	5

tudott ellenfél lenni, szünet után fejezetteren játszott a csapat. A védelemben Geroldnak voltak nagyszerű védései, de 1—2 góllal ő is ludas. A hátvédek közül Slivat egyike volt a csapat legjobbainak, míg a fedezetsorban Szabó csak egy félidőt hírt. A csatársorban Léb rengeteget dolgozott, de társai nem támogatták. Patrín pedig kevés labdát kapott. Tica Iliescu jól bíraskodott.

Venus—Carpati 4:0 (0:0)

Nagybánya. A Carpati csak az utolsó negyedórában roppant össze és a Venus 13 perc alatt érte el a gólokat. A második félidő 32. p. Iordache, a 33. p. Bodola, a 42. p. és a 45. p. pedig Barbulescu szereztek a mérkőzés góljait. Bíró Piky Kroner.

Victoria—Gloria CFR 4:0 (1:0)

Kolozsvár. A Victoria fiataljai kitűnően játszottak a felázott pályán. A 28. p. Muresan lőtte az első félidő gólját, szünet után a 3. p. Moldoveanu, az 5. p. és 30. p. Martin lőtték a gólokat Bíró Olteanu.

Ripensia—Sp. Studentesc 2:2 (1:1)

Temesvár. A Ripensia győzelmet érdemelt volna, mégis csak 11-esből tudott egyenlíteni. A 24. p. Marksteiner révén a Ripensia vezet, de a 27. p. Remus egyenlít. Szünet után a 31. p. Constantinescu—Grecu révén a diákcsoport vezet, de négy perc múlva Beffa hendsze miatti 11-esből Simatoc egyenlít. Bíró Ritte.

Unirea Tricolor—CAMT 4:2 (1:2)

Bucuresti. A CAMT szerencsétlen csatát vívott és a második félidőben Chiroiu sérülése után visszaesett. Bindea gólját Kovács egyenlített, de Tóth révén szünetig a CAMT vezetett. A második félidőben a CAMT visszaesett és Kovács (2), valamint Mihailescu szereztek a gólokat, Bíró Ceauceanu.

Juventus—UDR 2:2 (1:0)

Resica. Az UDR fölényben volt, de nem tudta azt gólokra váltani és csak öngóllal egyenlített. Vulcanescu gólját szünet után König egyenlített, de Sonny Niculescu révén ismét a Juventus vezetett. Az egyenlítő gól Variassy lábáról pattant a hálóból. A mérkőzésen Fülöpp az UDR kapusa, súlyos bordatörést szenvedett. Bíró Hu-niade.

8. Transilvania	8	3	—	5	13	11	6
9. Tricolor	7	2	—	5	8	23	4
10. Egyetértés	9	2	—	7	11	28	4
11. Banatul	9	1	—	8	6	32	2
12. Gaiana (törölve)	9	—	—	9	4	30	—

Beszámolókat alább adjuk:

AAC—ATE 0:0, Zuhogó esőben, felázott talajon folyt le a mérkőzés, amelyet még orkányszerű szél tett irreálissá. Az első félidőben a tornászok, szünet után az AAC van nyomasztó fölényben. Bíró: Darázs.

OLIMPIA—EGYETÉRTÉS 13:1 (5:1). Az Olimpia tetszés szerint győzött a tartalékolt Egyetértés ellen. Mihók (6), Ökrös (5) és Bugar II. (2), illetve Stahl szereztek a gólokat. Bíró: Golcea.

CRISANA—TRANSILVANIA 2:1 (0:0). A Crisana többet támadott. Szünet után Barbu II két góljára a Transilvania Sándor révén válaszolt. Bíró: Kradigaty.

8. Gloria	7	1	2	4	15	18	4
9. Sparta	6	1	1	4	9	16	3
10. CFR T.—Severin	7	1	—	6	8	19	2

Beszámolónk:

ELECTRICA—GLORIA 3:2 (2:0)

Alig 300 néző előtt folyt le a mérkőzés a Gloria-pályán a nagyváradi Rechesan játékvezetése mellett és a tócsákkal borított pályán reális játékról nem sok szó eshetett. Mégis az Electrica volt az, amely jobban tudott alkalmazkodni a talajhoz és akciói mutatósabbak voltak. Ennek ellenére a Gloria több helyzetet dolgozott ki, de ezeket részben a jól védő Trifunov kapus vette ártalmatlanná, részben pedig maguk a Gloria csatárai rontották el azokat. Így álltak fel a csapatok:

ELECTRICA: Trifunov — Barna, Mayer — Pósa II., Pósa I., Jancovici — Kohunicz, Pantea, Pozmor, Gál, Caba. **GLORIA:** Slavei — Caius (Régner), Volentir — Siclovan, Codrean, Micola —

Budapesten, Apponyi-térenél

Belvárosi-Pensio

IV., Veres Pálné-u. 10. Félem. Tel. 383-565.

Hideg-meleg folyóvizés, közp. fűtéses szobák.
HOTELRENDSZER: szobák ellátás nélkül is igényelhetők. Szolid árak.

Igna, Tudor, Régnér (Farkas), Farkas (Henegar), Henegar (Caius).

A Gloria támad, de a 14. p. Caba elfutása után Pantea lövése jut az aradi csapat hálójába (1:0). Három kiaknáztalan Gloria szöglet után a 36. p. Pantea váratlan lövését Slavei hajtja (2:0).

A második félidőben a 6. n. Farkast einvomiák az Electrica védői: 11-es, amelyet Codrean értékesít (2:1). A Gloria most erősen küzd az egyenlítésért, mégis a vendégszapat szerez újabb gólt, amely megnevesíti a mérkőzés sorsát: a 23. p. Caba fut el, beadása a kifutó Slavei előtt a tócsában elakad és a szemfüles Pantea az üres kapuba helyezi a labdát (3:1). A Gloria ostromai csak a 16-osig jutnak, az utolsó percben azonban mégis sikerül szépen: Henegar 10 méteres lapos lövése kerül a jobbsarokba (3:2).

A győztes csapat védeelmében Trifunov kapus a legjobb, de a hávédék is jók. A fedezetsorban a két Pósa, elől pedig a gólképes Pantea és a Gál—Caba szárny érdemelnek dicséretet. A Gloria-ban a fedezetsor a legjobb csapatrész, ezáltal Codrean volt a legjobb. A védelemben Volentir, a csatársorban pedig Igna tűnt ki, akinek sok beadása maradt kiaknáztalanul.

A többi eredmények: Mica—Jiul 1:0 (0:0), Minerul—CFR T.—Severin 3:1 (2:0), CFR Simeria—Vulturii 0:0, Kinizsi—Sparta mérkőzés vihar miatt elmaradt vasárnapról.

A magyar bajnokságban:

Zsengeller lábtörést szenvedett Kassán

Budapest. A magyar nemzeti bajnokság vasárnapi fordulójának mérkőzései sáros talajon folytak le és így a technikásabb csapatok általában könnyebben győztek. A Ferencváros és a Hungária nagyarányú győzelmeiket aratták, ugyancsak a Kispest is, míg a Törekvés nagy győzelmét annak köszönheti, hogy Kolláth megsérült a szolnoki csapatból. Az Újpest Kassán mérkőzött és ezen a meccsen sajnálatos baleset történt: Zsengeller Gyula, az Újpest és a magyar válogatott csatárjátékosa sicipsonktörést szenvedett. Ez a mérkőzés különben a második félidő 10. p. félbeszakadt, mert a közönség fenyegető magatartást tanúsított a játékvezetővel szemben. A vasárnapi forduló eredményei a következők:

Ferencváros—Haladás 4:1 (1:1), Hungária—Elektrómos 5:0 (1:0), Újpest—Kassai AC 1:0 (0:0), Szeged—Nemzeti 5:4 (2:0), Kispest—Taxi-sok 6:0 (2:0), Bocskai—Gamma FC 3:2 (3:2), Törekvés—Szolnoki MÁV 4:1 (0:1).

O TIZ GÓLT KAPOTT A NAC A B) LIGA-BAN! A B) liga vasárnapi fordulójának hatalmas meglepetése a NAC kétszámjegyű veresége Ploestiben a Tricolortól. A B) divízió egyéb eredményei a következők: Tricolor CFPV—NAC 10:0 (4:0), Crisana—Victoria (Nagykaroly) 11:0 (4:0), Törekvés—Oltul 2:2 (2:2), AS Constanta—Astra 3:2 (1:1), FC Craiova—FC Braila 5:1 (1:1), Victoria CFR—FC Nistru 0:0, Ferroemail—DOC 7:0 (4:0), Macabbi (Bucuresti)—Muncitori 2:1 (1:1), Franco Romana—Traian 8:1 (3:0), Mures—Dragos Voda 3:0 (2:0).

TEKESPORT

Az egyre közeledő tekebajnokság rajta élénk tevékenységre készítse csapatainkat és barátságos mérkőzéseken igyekezzünk legjobb formájukat elérni. Vasárnap az Infrătirea téli pálya megnyitó versenyén kívül egész sereg tréningmérkőzést folytattak le csapataink, de a két pályán rendezett egyéni versenyek módot adtak az egyéni játékosok erőpróbiájához is. Nagyüzem volt a teke-sportban, melynek eredményeiről alant számolunk be.

Az Infrătirea téli tekepálya megnyitó versenye

Szombaton és vasárnap egyéni- és csapatverseny keretében adta át a rendeltetésének Nagy Béla vendég-lős az Infrătirea téli tekepályáját.

A praktikusán megépített pálya kellemes otthona lesz tekezőinknek és lehetővé teszi a népszerű játék sportszerű használatát.

Az ünnepélyes megnyitón az aradi tekeegyesületek közül a temesvári Rapid és Electrica is megjelentek. A versenyben a temesváriak váratlan meglepetése programváltozást idézett elő, minek következtében az AAC időhiány miatt nem vehet részt, az Infrătirea pedig csak bemutatkozó mérkőzést játszott a két temesvári csapattal.

A csapatversenyt nagy küzdelem után a Tricolor nyerte 211 fa jó eredménnyel, a Prietenivel szemben. Ők 209 fát értek el, harmadik pedig a Transilvania lett 165 fával.

Az egyéni versenyben többszörös holtverseny után a rádóbásban Pascu Gh. (Infr.) győzött 18 fával, 2. Albertszky (Priet.) 18 fával, 3. Curila (Priet.) 18 fával.

val, 4. Kovács (Electrica) 17 fa, 5. Kertész (Infr.) 17 fa, 6. Révész (Infr.) 17 fa. Ugyancsak 17 fát ütöttek Lammert (Prietenii) és Lipp (Rapid), de rádóbásuk nem sikerült. Este 11 órakor a rádóbásokkal végződött a jólsikerült pályamegnyitó, melynek értékes díjait Nagy Béla adta át a győzteseknek, szerencsevándorainak kíséretében.

A csapatverseny eredményei a következők voltak: 1. Tricolor (61+35+62+53) 211 fa, 2. Prietenii (49+63+52+45) 209 fa, 3. Transilvania (35+44+42+44) 165 fa.

A bemutatkozó csapatversenyekben az Infrătirea mindkét ellenfele ellen könnyedén győzött. E mérkőzések eredményei a következők: Infrătirea—Rapid 191:178, Infrătirea—Electrica 174:170.

Arad teke-sportja, mint már annyiszor, ezúttal is bebizonyította fölényét a sokkal rézibb temesvárival szemben.

Az AAC egyéni tekeversenye

Az atléták egyéni tekeversenye szombat és vasárnapon nyert lebonyolítást, az AAC kettős versenypályáján, nagy érdeklődés mellett.

Az értékes tiszteletdíjakért nagy küzdelem folyt és holtversenyek után a következő sorrend alakult ki:

1. Wingeron 18 fa, 2. Kirschner 17 fa, 3. Graf 17 fa, 4. Pfeiffer II. 16 fa, 5. Lészay 15 fa, 6. Brunhuber 15 fa. A helyezettek valamennyien az AAC tekezői.

VIGYÁZZ A SZIVEDRE!

A modern kor elsőszámu közellensége — a szivbaj, a második — a rák

A világ bármely részén kiadott orvosi jelentés is azt mutatja, hogy a rák és a szervi szivbaj ma a modern kor legfélelmezősebb közellensége.

Mi ennek az oka?

A repülőgépek korszakában ideileg jobban igénybe vett embert az iram, a gyorsaság hamarabb megviseli? A mai „modern élet” gyorsabb „koptatást” és elváltoztatásokat eredményez az emberi szervezetben? Jobban megviseli a szivet és új, ismeretlen betegségeket eredményez a ma irama, a tempója?

„Van-e modern betegség...”

A fiatal aradi orvosi kar egyik legkiválóbb tehetségu szivspecialistája a kérdéseinkre a következőket mondotta:

— Kétségtelen, hogy a jelen kor legnagyobb ellensége a rák és szervi szivbaj.

— Az orvosi tudomány elsősorban is e „modern betegségekkel” szemben veszi fel a küzdeimet, azonban — mint ez a hivatalos orvosi jelentések-ből is kitűnik — a tudomány még mindig nem érte el azt az ideális eredményt, ami mindnyájunk óhaja, bár hatalmas léptekkel haladt előre az orvosi tudomány e kutatások terén. Eppen az elmúlt hónapban, az amszterdami nemzetközi rákkutató kongresszuson számolt be E. Samuels, a világhírű hollandi rákkutató legújabb eredményeiről. Samuels kutatásaira az egész tudományos világ felfigyelt, noha olyan betegségekről van szó, amikor a szuggesztív vagy a csodahit vajmi keveset segít.

Holland orvos világraszóló felfedezése

— A rákkutatás terén Samuels felfedezése meghaladja az eddig elért eredményeket?

— Nehéz véleményt mondani egy ilyen fiatal eljárás értékéről. Samuels a múlt év júniusában tartotta eléggé éretnek módszerét arra, hogy a tudományos világ előtt bemutassa. Ez évben Amszterdamban újabb ötven esetet mutatott be s ezek tudományos szempontból nem voltak megámadhatók.

— Ezek szerint: Samuels eljárásával tökéletesen gyógyítható a rák?

— Mint mondtam, az idő rövidege miatt nehéz véleményt nyilvánítani. Egy kétségtelen: a betegek jól érzik magukat. Erről a világ minden részéről egybesereglett orvostudósok is meggyőződtek és ha eljárásának más előnye nem volna, csak az, hogy a betegek szenvedéseit csökkenteni tudja, már ez is óriási eredmény.

— A mai orvosi tudomány fejlettsége arányban áll-e a kultúrellet más terén elért eredményekkel? — kérdeztük.

— Amióta a technika bevonult az orvosi tudományba — hangzik a válasz — azóta többet fejlődött az orvosi tudomány, mint hosszú évszázadok alatt együttvéve. És még ma is jóformán minden új felfedezés a technikai és kémiai ipar

fejlettségének köszönhető. Hogy úgy mondjam, a kultúra fejlődésével egyidejűen mutatkoztak a jelentékenyebb orvosi felfedezések s így tehát a haladás természetszerű fejlődésében semmivel sem maradt hátrább az orvosi tudomány a kultúrellet más terén elért eredmények mögött.

A rák nem modern betegség!

Ezután megkérjük a kiváló orvostudóst, mondja el, mik a rákbetegség kezdetének első tünetei?

— Ha erre a kérdésre a nyilvánosság előtt adunk választ — mondotta — az csak káros hatást eredményezne. Ugyanis a rákbetegség kezdetének tünetei sok egyéb betegség tüneteihez hasonlítanak és az eredmény az lenne, hogy minden kis gyomorfájásra bárki rákbetegséget képzelhet, ne be magának.

— Ezelőtt nem hallottunk ennyit a rákbetegségről. A rák is „modern betegség”?

— Egy szóval válaszolhatok: nem.

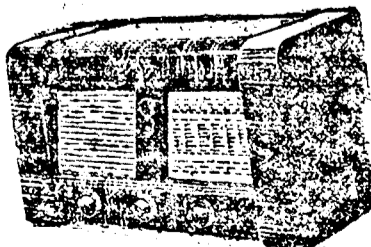
— Mi az oka annak — kérdeztük — hogy napjainkban a szervi szivbaj annyira elszaporodott? A gond kihatással van-e a szivre?

— A legteljesebb mértékben. Még pedig a gondnak az a fajtája, amit Freud úgy határozott meg: az ismeretlentől való félelem. A pszichológusok ezt a félelmet szorongásnak nevezik. Ezt a szorongást az embernél a bizonytalanság idézi elő. A munka és a munkával járó gond még senkit sem tett beteggé. Ellenben a megokolt, vagy megokolatlan rettegés, igenis, komoly kórokozó. Ez az említett szorongás váltja ki a sziv koszorúereinek a görcsét, az argina pectorist.

A gyógyítás szolgálatában rádió, gramofon

— A védekezésnek itt is az a módja, ami a hadviselésben: éber megfigyelőkkel kell felderíteni az ellenség közeledését, más szóval jól végzett orvosi vizsgálattal korán felismerni a bajt. Mint ahogy a repülőgép közeledését jelzi a finom műszer, ugyanúgy a diagnosztikában is finomabbnál finomabb műszerek állnak rendelkezésre, amik már a szivbetegség kezdetén megadják a módot a védekezésre. A modern electrotechnika hangerősítővel úgy fel tudja nagyítani a szivhangokat és zörejeiket, hogy azok legkisebb árnyalatai is megfigyelhetők. A gyógyulás ellenőrzésére pedig gramofonlemezeket készítünk, a sziven hallható hangokról és ezáltal könnyű összehasonlítást tenni a régi állapot és a javulás között. Hatalmas vivmány a rádió bevonulása is a sziv-diagnosztikában. Segítségével hangos filmhez hasonlóan hangképgörbét készítenek, amelyeket elmélyedőbben és alaposabban lehet tanulmányozni. Rádióhullámok tették lehetővé, hogy a mellkasban jól elzárt sziv minden kis részének a munkáját megfigyelhessük, vagyis számunkra távolabban lejátszódo eseményekről tájékozódjunk.

Megérkeztek a legújabb csodás hangu RADIO szuszációk

Oriási választékunkkal mindenkit bámulatba ejtünk. Gépeinknek ma már nincs távolsága. A tengerentuli leadásokat is tökéletesen és zöreijmentesen veszi. LEGMODERNEBB RÁDIÓK már 2500 leltől kaphatók.

Választhat Ön „Gräetz”, „Schaub”, „Minerva”, „Eumig”, „Kapsch”, „Radione”, „Zenit” és „Imperia” rádiókból.

Minden vételkötelezettség nélkül halgassa meg rádióinkat

Kedvező részletfizetéses feltételek!

HAMMER ZSIGMOND és FIA ARAD, BUL. REG. FERDINAND 27. Telefon 18-47.

A LAKÁSÁT TAKARITJA

Hát a szervezete
érdekében mit tesz?

Nagyon sok betegséget elkerülhetnénk, ha rendszeresen „kisepernők” a salakokat és mérgező anyagokat, amelyek teletömik szerveinket és vérünket. Felhalmozódásuk okozza a legtöbb bőrbetegséget, beteges elhízást, reumát, emésztési és vizelet zavarokat és az időelőtti megöregedést. Hirneves professzorok bebizonyították, hogy az Urodonal a szervezet legjobb védelmezője, mert biztosítja a húgysav, urea, okszálsav, coleszterin, felesleges zsiradék és mindennemű salakos lerakódás tökéletes eltávolítását.

URODONAL

kiüzi a mérgező anyagokat a szervezetből

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY MEGBIZHATÓ MÁRKA

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Fontos szövetkezeti értekezleten elnököt Aradon
Jinga Victor miniszter

Több, mint 30 millió kg. búzát vásároltak meg a szövetkezetek Aradmegyében. A miniszter a közszükségleti cikkek szövetkezeti úton való értékesítéséről beszélt

Látogatás Ménesen és az aradi szövetkezeteknél

Jelentős eseménye volt vasárnap az aradmegyei szövetkezeti mozgalomnak. Vasárnap délelőtt Bucurestiből jövet Aradra érkezett Jinga Victor szövetkezeti miniszter, valamint dr. Tataru Alexandru, a miniszter kabinetfőnöke és Ciurescu, a Nemzeti Szövetkezeti Intézet temestartományi képviselője. Az állomáson a minisztert a helyi hatóságok, intézmények, valamint a szövetkezetek vezetői fogadták. Ott voltak többek között Vlad Alexandru tábornok polgármester, Riscutia Moise alpolgármester, Radu Cornel dr. gyermekkórházi igazgató-főorvos, a Nemzeti Ujjászületés Frontja értelmiségi osztályának aradi titkára, Adam Nicolae képviselő, a Front mezőgazdasági és munkaosztályának aradi titkára, Iercan Nerva dr. vezérigazgató, képviselő, Demian Aurel dr. képviselő, Ispravnic Sever dr. szenátor, Mărza Simion szenátor, Pacurararu Brutus, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára, Pop Emil, a Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Crisan Dimitrie mezőgazdasági kamarai titkár, míg a szövetkezeti képviselők Ardelean Ilie tanárral, a „Zorilor” szövetkezeti központ elnökével az élen jelentek meg. Ugyancsak a szövetkezetek részéről Reinhart Gyula vezetésével megjelent a „Kereskedelem és Ipar” aradi iparos hitelszövetkezet igazgatótanácsának számos tagja.

A fogadtatás után a miniszter és kísérete a megyei prefekturára hajtattott, ahol megkezdődött Jinga miniszter elnökletével a szövetkezeti értekezlet. Itt elsőnek Ardelean Ilie tanár szólalt fel, aki az aradmegyei szövetkezetek működését, valamint a buzaértékesítési mozgalom eredményeit ismertette. Ardelean Ilie beszédében többek között a következőket mondta:

— Aradmegyében eddig 30 millió 730 ezer 901 kg. búzát vásároltak össze a szövetkezetek révén

összesen 133 millió 271 ezer 237 lei értékben. Ebből az összegből 55 millió lei a termelők és a szövetkezetek által alkalmazott megbízottak zsebébe jutott.

— Ugyancsak a szövetkezetek révén a la-

kosság olcsó gyapothoz jutott. Negyvennyolcezer csomag gyapot került ilymódon eladásra a megyében 14 millió 247 ezer 360 lei értékben a piaci árnál lényegesen olcsóbban. A szövetkezetek révén Nagyhalmágy vidékéről

37 vagon szilvalekvár került kivitelre.

— Ami a jövő munkatervét illeti, az aradmegyei szövetkezetek a következő kérdéseket akarják rövidesen megoldani: a gyümölcsstermés értékesítésének, élőállat, valamint a bor és borszesz kivitelének megszervezése a szövetkezetek révén. Ezekon kívül pedig olcsó hitelek folyósítása a román elemek részére falusi föld- és városi házvásárlások céljaira.

Ispravnic dr. beszéde

Ardelean Ilie után Ispravnic Sever dr. szenátor, az aradmegyei Szöllészeti Szindikátus elnöke szólalt fel.

— Annak a vidéknek nevében szólalok fel — mondotta Ispravnic dr., — amely Radnától Borossehesig terjed és amelyet Aradhegvalja néven ismernek. Annak a lakosságnak nevében beszélek, amely sziklák ledöntésével virágzó vidéket teremtett Aradhegvalján és amely a horvátság bekövetkezése előtt jobb helyzetnek örvendett. Mint az aradmegyei Szöllészeti Szindikátus elnöke, felhasználom az alkalmat, hogy a szövetkezetek minisztere Aradon tartózkodik s támogatását kérem ahhoz, hogy egy nagy szövetkezet megvalósításának révén igyekezzünk segíteni ennek a lakosságnak helyzetén. Két szöllészeti szövetkezetünk van, a „Dealul Curtii” Ménesen és a „Promontorul” Aradon. Hasson oda miniszter ur, hogy ez a két szövetkezet egyesülhessen és eredményes tevékenységet fejthessen ki. Látogassa meg a ménesi vincellériskolát és az ottani hatalmas borpincét, amelynek az lenne a hivatása, hogy a Hegvalja egyesített, nagy szövetkezetének rendelkezésére álljon.

Ezután Jinga miniszter szólalt fel és a következőket mondta:

— Örömmel tölt el, hogy a rossz idő ellenére is így szép számmal jelentek meg ezen az értekezleten. Szerencsés csillag alatt élünk. Va-

lami határozottan jóra változott ebben az országban. Lassan-lassan mindannyian egyként érzünk. Egyesek előbb, mások később. Mint ahogyan a virágok közül is egyesek előbb, mások később nyílnak. Ma már nem egyéni haszonért folvik a munka, hanem azért, hogy a közösség abból tényleges hasznot lásson. Egyesek felteszik a kérdést, hogy honnan van annyi pénz? Tizenegy milliárd lejt költöttünk hadfelszerelésre, négy milliárdot a buza értékesítésére. A válasz egyszerű.

a pénz onnan van, hogy ma jól gazdálkodnak, a pénzt jól használják fel.

Abban az esetben, ha a Nemzeti Ujjászületés Frontja tíz éven át kormányoz, a politikai pártok szerencsétlen kormányzásának minden hibáját jóvá lehet tenni. Az Ujjászületés nagy érdeme, hogy idejében felismerte a román lelkék egységesítésének szükségességét.

A miniszter ezután kegyeletos szavakkal emlékezett meg az elhunyt Calinescu Armand miniszterelnökről, akinek emlékére az egybegyűltek egy percnyi néma csendet szenteltek.

— Ha Calinescu Armand meghalt is — mondotta Jinga miniszter —, az ő eszméjének továbbhordozója a Nemzeti Ujjászületés Frontja, amely tovább folytatja az általa megkezdett munkát.

Az egyenlő elbírálás elve

A miniszter beszéde után több felszólalás hangzott el a megye mezőgazdasági területeinek értékesítéséről, majd pedig újból Jinga miniszter szólalt fel és a következőket mondta:

— Nem teszünk különbséget a többségi és kisebbségi között. Ahol a kisebbségek jómóduak, gazdaságilag erősebbek, azt kívánjuk, hogy őrizzék meg ezt a színvonalukat, ugyanakkor pedig gondoskodni akarunk arról, hogy arományi elem is ugyanazt a színvonalat érje el.

— Mezőgazdasági ország vagyunk és ezért természetesen nagy gondot kell szentelnünk a mezőgazdasági termékek értékesítésére. Ugyanakkor pedig fejleszteniünk kell az ugynevezett mezőgazdasági iparokat. Gondoskodniunk kell a len, a kender feldolgozásáról és mindazokról az iparágakról, amelyek a mezőgazdasági termeléssel vannak összefüggésben. Ezen a téren elsőrendű szerep vár a szövetkezetekre. Az a célunk, hogy az elsőrendű szükségleti cikkeket

lehetőleg a szövetkezetek révén állítsuk elő és értékesítsük.

A lehető legszorosabb kapcsolatokat akarunk megteremteni az egyes szövetkezetek között. Kezdeményezésemre öt-hat nap múlva értesítő jelenik meg hetenként a Nemzeti Szövetkezeti Intézet kiadásában.

— A külkereskedelmi rendszer sokat foglaltatja az ország gazdasági életét — folytatta a miniszter. — Különböző szabályzatok jelennek meg erről, holott termelésünknek csak 20—25 százaléka nyer értékesítést a külkereskedelem útján. A nagyobb rész tehát belföldön kerül piacra vagy pusztul el. Legalább olyan fontos tehát a belföldi értékesítést megszervezni, mint a külföldit. Mi a szövetkezeti vezetőktől munkát kérünk. Olyan szövetkezetek számára, ahol becsületos akarattal dolgoznak, lesz pénz. Ha kell 150—300, sőt 500 millió lejt is kiutalunk az aradmegyei szövetkezetek részére. Olyan helyre azonban, ahol munkát nem látunk, még ezer lejt sem adunk.

Jinga miniszter délbén közeledően vett részt, majd pedig autóján Ménesre ment, ahol megtekintette a vincellér-iskolát, a borpincét és megbeszéléseket folytatott a bor értékesítéséről. A miniszter a délután folyamán visszatért Aradra és látogatást tett a „Zorilor” szövetkezeti központban, a „Spiru Haret”, valamint a „Socoina” szövetkezetnél és a tanítók szövetkezeténél. Este fél hét órakor

az „Ipar és Kereskedelem” hitelszövetkezetnél tett látogatást, hol az igazgatóság élén Reinhart Gyula elnök fogadta.

A miniszter megtekintette a szövetkezet mérlegét, behatóan érdeklődött az ügymenet iránt, majd pedig teljes melegezésének és annak a kívánságának adott kifejezést, hogy a szövetkezetet az eddigi úton vezessék.

Keddén Jinga miniszter elutazott Aradról.

Legújabb jelentéseink:

London remélt:

Olaszország és Törökország megtalálják az együttműködés lehetőségét

Az angol fővárosban máris előrehaladott tárgyalások folynak a Balkán békéjének megóvására

„Kizárólag Olaszország pacifikálhatja a Balkánt”

Londonból jelentik: A Daily Herald külpolitikai szerkesztője nagy cikket írt lapjában az olasz politikai irányzatról és nagy jelentőséget tulajdonít Mussolini olasz miniszterelnök magatartásának. Az olasz politika irányzata azt a reményt ébreszti — írja a cikkíró, — hogy a keleti Földközi-tenger két nagyhatalma: Olaszország és Törökország megtalálják az együttműködési lehetőséget biztosító módozatokat. A Balkán-államok követei a londoni török követet együtt máris előrehaladott tárgyalásokat folytatnak az angol fővárosban. Anélkül nem kívánja — folytatja a cikk — hogy a Balkán-államok háborúba keveredjenek, hanem az a cél, hogy Európát megszabadítsák az állandó rettegetől és kiirtsák a népek nyugalmát megbontó szünetnélküli félelemérzetet. Ha Németország kísérletet tenné hogy a Balkán-államokat le-

igázza, — írja a cikk szerzője — úgy megtaláljuk a módját annak, hogy ezt is megakadályozzuk.

Róma. Az olasz lapok szerint a nemzetközi helyzet továbbra is zavaros és ez a megállapítás vonatkozik a Balkánra is, különösen Bulgária állásfoglalása miatt. Az angol-olasz gazdasági tárgyalásoknak nem tulajdonítanak semmiféle politikai jelentőséget és azt hiszik, hogy a tárgyalások során az ankarai szerződés következtében előálló zavarok tisztázására is sor kerülhet. Most már biztosnak látszik, hogy kizárólag Olaszország lehet a pacifikáló hatalom a Balkánon, mert az angol-olasz tárgyalások még sem indulhattak volna annak feltételezése nélkül, hogy Olaszország továbbra is semleges marad.

Katonai segélynyújtási egyezményt ajánlott Belgium Németalföldnek

A holland kormány visszautasította az ajánlatot

Hágából jelentik: A holland lapok beszámolnak arról, hogy a belga illetékes körök katonai segélynyújtási egyezményt ajánlottak fel a németalföldi kormánynak, amely azonban azt nem fogadta el. Megírják a lapok, hogy Németalföldnek az a kívánsága, hogy a semlegességi álláspontot folytassa és ez kizár minden katonai szerződést. Hollandiának megmásíthatatlan törekvése az, hogy egyetlen állammal sem köt katonai szerződést.

Bizottságot nevezett ki az igazságügyminiszter az ügyvédi kar új szervezeti törvényének elkészítésére

Gyárfás Elemér dr. és Hans Otto Roth dr. a bizottság tagjai között

Bucurestből jelentik: Iamandi Victor igazságügyminiszter határozatot készített, amely az ügyvédkamarák és érdekképviseleti szervek feloszlása után az ügyvédség érdekképviseleti szervének újjáalakításáról intézkedik a mai körülményeknek megfelelően. Az új szervezetről szóló törvény elkészítésére bizottságot nevezett ki, amelynek elnöke Perieteanu, az ügyvédszövetség átmeneti bizottságának elnöke, a szenátus elnöke volt miniszter. Egész sor ügyvédkamarai dékán és átmeneti bizottsági tag vesz részt a bizottságban, amelynek fontosabb személyiségei a kö-

vetkezők: Stoicescu, a bucuresti-i egyetem rektora, Tănăsescu Teodor semmitől sem féltető elnök, Radu Pascu, a bucuresti-i kéltábla elnöke, Laurentiu Pilat, a törvényhozó bizottság elnöke, Gyárfás Elemér dr., a székelyi ügyvédkamara átmeneti bizottságának tagja és Hans Otto Roth dr., a két utóbbi nyilván mint a magyar és német ügyvédtársadalom képviselői. Részt vesz a bizottságban Brudariu Adrian, a temesvári ügyvédkamara átmeneti bizottságának elnöke is. A bizottság november 3-án délelőtt 10 órakor kezd meg munkálát.

A nyugati hadszíntéren több heti hideg idő teheti csak hadműveletekre alkalmassá a talajt

Valószínűleg csak tavasszal kerül sor a nagy német támadásra — Erős légierőket vontak össze a németek és a franciák

Róma. A Popolo d'Italia szerint nyugaton számolnak azzal, hogy

a németek egyelőre nem indítanak komolyabb támadást, hanem a folytonos riasztásokkal igyekeznek akcióban tartani elsősorban az angolokat.

Ennek célja az ellenség kifárasztása volna és csak tavasszal kezdenék meg a nagy német támadást.

Páris. A francia nagyvezérkar hivatalos jelentése a következő: „Az éjszaka nyugodtan eltelt. Néhány kisebb támadást visszavertünk.”

Berlin. A német véderő főparancsnokság hivatalos jelentése így hangzik: „A nyugati harctéren a helyzet változatlan.”

A Havas-ügyenökség harctéri magyarázó közleménye a következőket mondja:

A hét kezdetén, amely a német felfogás szerint a háború sorsára nézve döntő lesz, az éjszaka hidegült az ég. Az eső és a hó, amely nyolc nap óta szakadatlanul esett, vasárnap elállt és az idő most száraz és

hideg. Több heti hideg kellene ahhoz, hogy a teljesen felázott talaj megkeményedjék és a hadműveletek megkezdése lehetségessé váljék.

Berlinben félmillió tonnára becsülik az angol hajók ürtartalomveszteségét

Londonból jelentik: Az angol tengerészet az elmúlt héten összesen 21 ezer tonna ürtartalmú hajót vesztett, ami lényegesen kevesebb, mint a szeptemberi hasonló időpontban nyilvántartott veszteség.

Londonban nem méltatják különösebb figyelemre azokat a németek által külföldön terjesztett híreket, amelyek szerint a Royal Ark, a Southampton és Edinburg hajókat elsüllyesztették volna.

A Havas távirati iroda jelentése szerint ezt a tonnatartalmat 19 ezer tonnányi elfogott német vagy Németországba irányított és lefoglalt hajórakomány elegendősüllyezze. Más jelentésekben kiténik, hogy míg szeptemberben becsülés szerint 86 ezer tonna ürtartalmat vesztett az angol tengerészet, addig

Katonai tevékenység még mindig nincs és csak a Blijes környékén tűnt fel egy-két német járőr. Ezen a környéken egy német műszaki osztályt csapataink megleptek munkájuk közben. A katonák elmenekültek és az árokban hagyták felszereléseiket.

Luxemburgból jelentik: A Havas-ügyenökség közli, hogy a Saar és Mosel vidékén hatalmas német és francia légi erőket vontak össze. (Rador.)

Basel. A Basel és Frankfurt közötti vasúti személyforgalom ismét helyreállt. A vonat egy jó darabon a Maginot és Siegfried vonalak között halad és az utasok a vonatból igen jól láthatják a francia és a német megerősített vonalakat.

Páris. A francia hivatalos jelentés, amelyet hétfő este adtak ki, közli, hogy helyi jelentőségű tüzérségi tevékenység folyt.

Beszámol a jelentés arról is, hogy a németek összesen 6 francia hajót, 41 ezer tonnatartalommal súlyosították el, ezzel szemben a francia haditengerészet négy német hajót zsákmányolt.

amelyek közül egyet elsüllyesztettek, hármat pedig a francia tengerészet részére állítottak be.

Svájc felkészül minden eshetőségre

Bern. A svájci szövetségi tanács olyértelmű határozatot hozott, amely szerint körlevelet intéz az egyes kantonokhoz és ebben utasításokat közöl az esetre, ha Svájc háborúba keveredne.

Japán ezidő szerint nem kíván tárgyalni Angliával és az Egyesült Államokkal

Tokióból jelentik: A Domei iroda jelentése szerint Simna, a japán külügyminisztérium tájékoztató irodájának vezetője hangsúlyozta, hogy a japán kormánynak a jelen pillanatban nem áll szándékában Angliával és az Egyesült Államokkal tárgyalásokat kezdeni a függő kérdések megvitatása érdekében. Tani helyettes japán külügyminiszter és Craigie tokiói angol nagykövet között csupán eszmecsere folyt.

Német repülők támadása egy angol torpedóromboló ellen

Londonból jelentik: Az angol tengerészeti minisztérium jelentése szerint két német bombázó repülőgép megáradott egy angol torpedórombolót. Az angol hajó nem szenvedett kárt, a támadás emberáldozatot sem követelt, azt azonban nem tudják, hogy a német gépek közül nem-e sérült meg valamelyik.

Kényszerlakhelyet jelöltek ki 157 vasnárdista számára

Bucurestből jelentik: A belügyminiszter 157 vasnárdista számára, akik nem voltak hajlandóak kiemelteni, hogy felhagynak tevékenységükkel, egyévi kényszerlakhelyet jelölt ki a csikseredai gyűjtőtáborban.

150.000 embert távolítanak el háborús veszély esetén a finn, svéd és norvég kormányok

Helsinki. A finn távirati iroda jelenti: A finn, a svéd és a norvég kormányok megegyezést létesítettek, amelynek értelmében a háborús veszély esetén a fővárosokból százötvenezer embert távolítanak el.

októberben ez a mennyiség 65 ezer tonnára emelkedett.

Ami az elsüllyesztett német tengeralattjárókat illeti, amint azt Chamberlain és Churchill is kijelentették, 13 buvárnaszádót egészen bizonyosan megsemmisítettek, öt tengeralattjáró pedig súlyosan megsérült és valószínűleg el is süllyedt.

A Deutsche Allgemeine Zeitung nagy cikkben foglalkozik az angol tengerészet nagy veszteségével, amelyeket a háború megkezdése óta félmillió tonnára becsül.

A lap hangsúlyozza, hogy az elsüllyesztett hajók tonnatartalma meghaladja az 1914-1918. évi világháború folyamán elsüllyesztett angol hajók ürtartalmát.